Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2024/6824

29.11.2024

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 21 oktober 2024

om Ungerns ekonomiska politik, budgetpolitik, sysselsättningspolitik och strukturpolitik

(C/2024/6824)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([1]), särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser ([2]), särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ([3]), genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens (*faciliteten*) inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. I enlighet med prioriteringarna för den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken bidrar faciliteten till den ekonomiska och sociala återhämtningen och till genomförandet av hållbara reformer och investeringar, i synnerhet reformer och investeringar för att främja den gröna och den digitala omställningen och göra medlemsstaternas ekonomier mer resilienta. Den bidrar också till att stärka de offentliga finanserna och stimulera tillväxt och sysselsättning på medellång och lång sikt, förbättra den territoriella sammanhållningen inom unionen och stödja det fortsatta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

(2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 ([4]) (*REPowerEU-förordningen*), som antogs den 27 februari 2023, syftar till att fasa ut unionens beroende av import av ryska fossila bränslen. Detta skulle bidra till energitrygghet och diversifiering av unionens energiförsörjning, samtidigt som användningen av förnybar energi, energilagringskapaciteten och energieffektiviteten ökar. Ungern har lagt till ett nytt REPowerEU-kapitel i sin

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) EUT L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

nationella återhämtnings- och resiliensplan för att på så sätt finansiera viktiga reformer och investeringar som ska bidra till att målen för REPowerEU uppnås.

(3) Den 16 mars 2023 offentliggjorde kommissionen ett meddelande med titeln *EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030* för att ge underlag för politiska beslut och skapa ramvillkor för ökad tillväxt. I meddelandet fastställs konkurrenskraft med avseende på nio ömsesidigt förstärkande faktorer. Bland dessa faktorer är tillgång till privat kapital, forskning och innovation, utbildning och kompetens samt en fungerande inre marknad de främsta politiska prioriteringarna för reformer och investeringar, för att ta itu med aktuella produktivitetsutmaningar och bygga upp långsiktig konkurrenskraft i unionen och dess medlemsstater. Den 14 februari 2024 offentliggjorde kommissionen ett meddelande med titeln *Årsrapport för 2024 om den inre marknaden och konkurrenskraften*. I det meddelandet beskrivs konkurrensförmågan hos och konkurrensutmaningarna för den europeiska inre marknaden, och den årliga utvecklingen mäts enligt de nio fastställda faktorerna för konkurrenskraft.

(4) Den 21 november 2023 antog kommissionen 2024 års årliga översikt över hållbar tillväxt, vilket utgjorde starten för 2024 års omgång av den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken. Den 22 mars 2024 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2024 års årliga översikt över hållbar tillväxt, som är inriktade på de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet. Den 21 november 2023 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även 2024 års rapport om förvarningsmekanismen, enligt vilken Ungern är en av de medlemsstater som kan påverkas eller riskerar att påverkas av obalanser och som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet samt ett förslag till 2024 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet [5] (*2024 års rekommendation om euroområdet*) den 12 april 2024 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 11 mars 2024.

(5) Den 30 april 2024 trädde unionens nya ram för ekonomisk styrning i kraft. Ramen omfattar den nya förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning, rådets ändrade förordning (EG) nr 1467/97 [6] om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott och rådets ändrade direktiv 2011/85/EU [7] om krav på medlemsstaternas budgetramverk. Målen för den nya ramen för ekonomisk styrning är att främja sunda och hållbara offentliga finanser, hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar och förhindra alltför stora underskott i de offentliga finanserna. Den nya ramen för ekonomisk styrning främjar även nationellt egenansvar och har ett större fokus på ett medelfristigt perspektiv, i kombination med en mer effektiv och enhetlig övervakning. Varje medlemsstat ska lämna in en nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan till rådet och kommissionen. En nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan innehåller en medlemsstats åtaganden vad gäller offentliga finanser, reformer och investeringar och omfattar en planeringshorisont på fyra eller fem år, beroende på den nationella valperiodens längd. Nettoutgiftsbanan [8] i de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna ska uppfylla kraven i förordning (EU) 2024/1263, däribland kraven på att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut förs in, eller hålls kvar, på en sannolikt nedåtgående bana, eller att den bibehålls på en sund nivå under 60 % av bruttonationalprodukten (BNP) och att den minskar och/eller håller underskottet i de offentliga finanserna under fördragets referensvärde på 3 % av BNP på medellång sikt. Om en medlemsstat åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar i enlighet med kriterierna i förordning (EU) 2024/1263 kan anpassningsperioden förlängas med högst tre år. För att stödja utarbetandet av dessa nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer offentliggjorde kommissionen den 21 juni 2024 vägledning om den information som medlemsstaterna ska lämna i sina nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer och i sina årliga lägesrapporter. I enlighet med artiklarna 5 och 36 i förordning (EU) 2024/1263 översände kommissionen, i tillämpliga fall, referensbanor och teknisk information till medlemsstaterna. Medlemsstaterna ska lämna in sina nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer senast den 20 september 2024, såvida inte medlemsstaten och kommissionen enas om att förlänga tidsfristen med en rimlig tidsperiod. I enlighet med de nationella rättsliga ramarna får medlemsstaterna diskutera sina utkast till medelfristiga

[5] Rådets rekommendation av den 12 april 2024 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

[6] Rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott (EGT L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

[7] Rådets direktiv 2011/85/EU av den 8 november 2011 om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

[8] Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) 2024/1263. *Nettoutgifter* är offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning, samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

planer med sina nationella parlament, be de oberoende finanspolitiska institutionerna att avge ett yttrande och samråda med arbetsmarknadens parter och andra nationella intressenter.

(6) Under 2024 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas i takt med genomförandet av faciliteten. Ett fullständigt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna är fortsatt viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna bidrar till en effektiv hantering av alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats på senare år. De landsspecifika rekommendationerna från 2019, 2020, 2022 och 2023 är lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241.

(7) Den 11 maj 2021 lämnade Ungern in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 15 december 2022 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Ungerns återhämtnings- och resiliensplan ([9]), som ändrades den 8 december 2023 enligt artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/241 för att inkludera REPowerEU-kapitlet ([10]). Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Ungern på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som anges i rådets genomförandebeslut.

(8) Den 30 april 2024 lämnade Ungern in sitt nationella reformprogram för 2024 och sitt konvergensprogram för 2024, i enlighet med artikel 8.1 i rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([11]). I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 återspeglar 2024 års nationella reformprogram också Ungerns halvårsvisa rapporter om framstegen för att nå målen i återhämtnings- och resiliensplanen.

(9) Den 19 juni 2024 offentliggjorde kommissionen 2024 års landsrapport för Ungern. Rapporten innehöll en bedömning av hur väl Ungern hade lyckats med de relevanta landsspecifika rekommendationer som rådet antog mellan 2019 och 2023, och en utvärdering av Ungerns genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. På grundval av denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar. I landsrapporten bedömdes också Ungerns framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnåendet av unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

(10) Kommissionen har genomfört en fördjupad granskning enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011 för Ungern. De viktigaste resultaten av kommissionens bedömning av makroekonomiska sårbarheter för Ungern enligt den förordningen offentliggjordes i april 2024. Den 19 juni 2024 drog kommissionen slutsatsen att Ungern har makroekonomiska obalanser. Det handlar i synnerhet om sårbarheter med koppling till pristryck och behovet av extern och offentlig finansiering, som är fortsatt relevant, även om en förbättrad extern miljö har minskat vissa kortsiktiga risker. Det stora underskottet i bytesbalansen upphörde 2023 när den inhemska efterfrågan minskade till följd av recessionen i Ungern och till följd av lägre energipriser. Tillsammans med en stramare penningpolitik bidrog dessa faktorer till att minska den mycket höga inflationstakten. Kärninflationen är dock fortfarande en av de högsta i unionen, och enhetsarbetskostnaderna har fortsatt att öka kraftigt, vilket sätter tryck på konkurrenskraften. Bytesbalansen förväntas återgå till ett mindre underskott 2024 i takt med den inhemska efterfrågans återhämtning, medan ekonomin och den externa finansieringen fortfarande är exponerad för energiprisutvecklingen och riskpremier. Bostadspriserna avtog och övervärderingen minskade under 2023 mot bakgrund av de högre räntorna. Det stora budgetunderskottet kvarstår på grund av en expansiv politik under föregående år och en svagare tillväxt än väntat 2023. Underskottet beräknas minska något men ändå förbli betydande, vilket fortsätter att bidra till inflationen och ökar behovet av extern upplåning. Den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP och räntekostnaderna kommer att förbli höga. Endast begränsade politiska framsteg har gjorts på alla områden, särskilt när det gäller finanspolitiska och strukturpolitiska åtgärder, vilket har bidragit till att de identifierade sårbarheterna kvarstår. Finanspolitisk anpassning skulle bidra till att minska kärninflationen och stärka utlandsställningen samt begränsa ökningen av den offentliga bruttoskulden. Förfarandet vid alltför stora underskott bör ligga till grund för en sådan anpassning. Ett snabbt och effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen förväntas bidra till

([9]) ST 15447/22 INIT och ST 15447/22 ADD 1.

([10]) Rådets genomförandebeslut av den 8 december 2023 om ändring av genomförandebeslut av den 15 december 2022 om godkännande av bedömningen av Ungerns återhämtnings- och resiliensplan (ST 15964/1/23 REV 1 och ST 15964/23 ADD 1).

([11]) Rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken (EGT L 209, 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

att minska sårbarheterna, vilket skulle förstärkas genom utfasning av snedvridande insatser på marknaderna och reformer som stöder konsolidering av de offentliga finanserna.

(11) Enligt uppgifter som validerats av Eurostat ökade Ungerns underskott i de offentliga finanserna från 6,2 % av BNP 2022 till 6,7 % 2023, medan den offentliga skulden minskade från 74,1 % av BNP i slutet av 2022 till 73,5 % i slutet av 2023. Såsom tillkännagavs i kommissionens meddelande av den 8 mars 2023, *Finanspolitisk vägledning för 2024*, tar kommissionen det första steget mot att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott på basis av utfallsdata för 2023, i enlighet med gällande lagstiftning. Den 19 juni 2024 lade kommissionen fram en rapport i enlighet med artikel 126.3 i fördraget. I rapporten bedömdes Ungerns budgetläge utifrån det faktum att dess underskott i de offentliga finanserna 2023 överskred fördragets referensvärde på 3 % av BNP. I rapporten drogs slutsatsen att kommissionen, mot bakgrund av denna bedömning och efter att ha beaktat ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande, som avgetts i enlighet med artikel 126.4 i fördraget, avser att i juli 2024 föreslå att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds för Ungern genom att föreslå att rådet antar ett beslut enligt artikel 126.6 i fördraget om fastställande av att det föreligger ett alltför stort underskott i Ungern.

(12) Den 12 juli 2022 rekommenderade rådet ([12]) Ungern att under 2023 säkerställa att ökningen av de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en övergripande neutral finanspolitisk inriktning, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Samtidigt rekommenderade rådet Ungern att vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Rådet rekommenderade också Ungern att öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten och andra unionsmedel. Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen ([13]) under 2023 kontraktiv, 4,7 % av BNP, i en miljö med hög inflation. Ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter (diskretionära åtgärder på inkomstsidan ej inräknade) under 2023 gav ett kontraktivt bidrag till den finanspolitiska inriktningen på 1,7 % av BNP. Ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter under 2023 var i linje med rådets rekommendation av den 12 juli 2022. Det är dock viktigt att notera att detta till stor del berodde på de mycket höga nettoutgifterna 2022 jämfört med 2023, inklusive icke-riktade utgifter inom flera områden, som finansierades genom skatter på oförutsedda vinster och sektorsskatter som togs ut av företag främst inom energi-, finans- och detaljhandelssektorerna, och detta bidrog till makroekonomiska obalanser. Nationellt finansierade investeringar uppgick till 4,6 % av BNP 2023, vilket är en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med 2022. Ungern finansierade offentliga investeringar för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, såsom förbättrad energieffektivitet och digitalisering inom hälso- och sjukvård och utbildning. Ungern har ännu inte lämnat in någon ansökan om utbetalning inom ramen för faciliteten.

(13) I konvergensprogrammet för 2024 förutses det enligt det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna att den reala BNP-tillväxten ligger på 2,5 % 2024 och 4,1 % 2025, medan inflationen mätt genom det harmoniserade konsumentprisindexet (HIKP) förutses ligga på 4,2 % 2024 och 3,6 % 2025. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas minska till 4,5 % av BNP 2024 och ligga på 3,7 % av BNP 2025, medan den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP beräknas minska till 73,2 % i slutet av 2024 och till 72,1 % i slutet av 2025. Efter 2025 beräknas underskottet i de offentliga finanserna gradvis minska till 2,9 % av BNP 2026, 2,4 % 2027 och 1,9 % 2028. Saldot i de offentliga finanserna förväntas därför ligga kvar under fördragets referensvärde för underskott på 3 % av BNP 2026. Efter 2025 beräknas den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP gradvis minska till 68,8 % 2026, till 66,0 % 2027 och till 62,8 % 2028.

(14) Enligt kommissionens vårprognos 2024 kommer BNP i fasta priser att öka med 2,4 % 2024 och med 3,5 % 2025, och inflationen mätt genom HIKP kommer att uppgå till 4,1 % 2024 och 3,7 % 2025.

([12]) Rådets rekommendation av den 12 juli 2022 om Ungerns nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Ungerns konvergensprogram 2022 (EUT C 334, 1.9.2022, s. 136).

([13]) Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Syftet är att bedöma den ekonomiska impuls som härrör från finanspolitiska åtgärder, både sådana som är nationellt finansierade och sådana som finansieras genom unionens budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan (utan att beakta tillfälliga covid-19-relaterade krisåtgärder) och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) inom ramen för faciliteten och andra unionsmedel.

(15) I vårprognosen 2024 förväntar sig kommissionen ett underskott i de offentliga finanserna på 5,4 % av BNP 2024, medan den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP förväntas öka till 74,3 % till slutet av 2024. Minskningen av underskottet 2024 återspeglar främst en gradvis återhämtning av skatteintäkter, lägre utgifter för subventioner till allmännyttiga företag för förluster till följd av tak för hushållens energipriser och minskade offentliga investeringar. Ökningen av skuldkvoten beror på ett högt samlat underskott, en lägre tillväxt av BNP i löpande priser och ytterligare skuldökande transaktioner, såsom det förväntade förvärvet av Budapests flygplats av enheter som klassificerats inom sektorn offentlig förvaltning och genomförandet av finansieringsinstrument som stöds genom REPowerEU-lån. Enligt kommissionens beräkningar förväntas en kontraktiv finanspolitisk inriktning (1,0 % av BNP) under 2024.

(16) Utgifter uppgående till 0,8 % av BNP förväntas bli finansierade av icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) inom ramen för faciliteten under 2024, jämfört med 0,3 % av BNP 2023, enligt kommissionens vårprognos 2024. Utgifter som finansieras genom bidrag inom ramen för faciliteten kommer att möjliggöra kvalitativa investeringar och produktivitetshöjande reformer utan att ha någon direkt inverkan på Ungerns offentliga saldo eller skuldsättning. Utgifter på 0,4 % av BNP förväntas täckas av lån från faciliteten 2024, jämfört med 0,0 % av BNP 2023.

(17) Den 14 juli 2023 rekommenderade ([14]) rådet Ungern att säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter ([15]) under 2024 till högst 4,4 %. När medlemsstaterna genomförde sina budgetar för 2023 och utarbetade sina budgetar för 2024 uppmanades de att ta hänsyn till att kommissionen skulle föreslå rådet att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott på grundval av utfallet för 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas Ungerns nationellt finansierade primära nettoutgifter öka med 3,6 % under 2024, vilket är mindre än den rekommenderade maximala ökningstakten. Nettoutgifterna 2023 var dock högre än väntat vid tidpunkten för rekommendationen (på 1,8 % av BNP). Om nettoutgifterna 2023 hade varit desamma som förväntades vid tidpunkten för rekommendationen skulle ökningstakten för nettoutgifterna under 2024 överstiga den rekommenderade tillväxttakten med 1,5 % av BNP. Kommissionen anser därför, med hänsyn till den baseffekt som följer av högre nettoutgifter än förväntat under 2023, att de nationellt finansierade primära nettoutgifterna riskerar att inte överensstämma fullt ut med rådets rekommendation.

(18) Rådet rekommenderade vidare Ungern att vidta åtgärder för att avveckla krisstödsåtgärderna på energiområdet och att använda de besparingar som görs till följd av detta för att minska underskottet i de offentliga finanserna så snart som möjligt under 2023 och 2024. Rådet rekommenderade dessutom att om nya ökningar av energipriset skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder ska Ungern säkerställa att sådana stödåtgärder är inriktade på att skydda utsatta hushåll och företag, att de är finanspolitiskt överkomliga och att de bevarar incitamenten till energibesparingar. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas budgetkostnaden netto ([16]) för stödåtgärderna på energiområdet uppgå till 1,6 % av BNP år 2023 och väntas uppgå till 0,9 % år 2024 och till 0,4 % år 2025. I synnerhet väntas subventionerna till allmännyttiga företag för förluster till följd av tak för hushållens energipriser fortsätta att gälla 2024 och 2025. Om de besparingar som görs till följd av detta används för att minska underskottet i de offentliga finanserna på det sätt som rådet rekommenderat innebär detta en finanspolitisk anpassning på 0,6 % av BNP 2024, medan nationellt finansierade primära nettoutgifter ger ett kontraktivt bidrag till finanspolitikens inriktning på 1,9 % av BNP det året. Enligt kommissionen förväntas krisstödsåtgärderna på energiområdet inte vara avvecklade snarast möjligt under 2023 och 2024. Det finns en risk för att detta inte kommer att överensstämma med rådets rekommendation. De besparingar som görs till följd av detta beräknas dock användas fullt ut för att minska underskottet i de offentliga finanserna. Detta överensstämmer med rådets rekommendation. Kostnaden för krisåtgärder på energiområdet inriktade på att skydda sårbara hushåll och företag beräknas uppgå till 0,0 % av BNP år 2024 (0,1 % 2023) varav 0,0 % av BNP bevarar prissignalen för att minska efterfrågan på energi och öka energieffektiviteten (0,1 % år 2023).

(19) Rådet rekommenderade vidare Ungern att bevara nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag från faciliteten och andra unionsmedel, särskilt för att främja den gröna och den digitala omställningen. Enligt kommissionens vårprognos 2024 kommer nationellt finansierade offentliga investeringar att minska från 4,6 % av BNP 2023 till 4,0 % av BNP 2024. Detta beror till stor del på de nedskärningar och senareläggningar av nationellt finansierade investeringsprojekt som myndigheterna tillkännagett mot bakgrund av de stora förväntade underskotten. Det finns en risk för att detta inte kommer att överensstämma med rådets rekommendation. Offentliga utgifter som finansieras med inkomster i form av unionsmedel – däribland bidrag inom ramen för faciliteten – förväntas öka från 0,8 % av BNP 2023 till 1,7 % av BNP 2024. Denna ökning

([14]) Rådets rekommendation av den 14 juli 2023 om Ungerns nationella reformprogram 2023 med avgivande av rådets yttrande om Ungerns konvergensprogram 2023 (EUT C 312, 1.9.2023, s. 155).

([15]) Detta bidrag mäts som förändringen i offentliga primära utgifter, exklusive i) den stegvis ökande effekten på budgeten av diskretionära åtgärder på inkomstsidan, ii) engångsutgifter, iii) konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter samt iv) utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) inom ramen för faciliteten och andra unionsmedel, i förhållande till den genomsnittliga potentiella tillväxten i BNP i löpande priser på medellång sikt (10 år), uttryckt i procent av BNP i löpande priser.

([16]) Siffran anger den årliga budgetkostnaden för dessa åtgärder, inklusive inkomster och utgifter och, i tillämpliga fall, exklusive intäkter från skatter på energileverantörers oförutsedda vinster.

beror på ett förväntat större utnyttjande av unionens sammanhållningspolitiska medel under programperioden 2020–2027 och högre utgifter för investeringar som stöds av faciliteten.

(20) På grundval av de politiska åtgärder som är kända vid stoppdatumet för prognosen och vid oförändrad politik förutses i kommissionens vårprognos 2024 ett underskott i de offentliga finanserna på 4,5 % av BNP för 2025. Minskningen av underskottet 2025 återspeglar främst högre mervärdesskatte- och inkomstskatteintäkter som understöds av en starkare tillväxt, en ytterligare minskning av subventioner till allmännyttiga företag för förluster till följd av tak för hushållens energipriser och lägre ränteutgifter på grund av minskade kupongbetalningar för inflationsrelaterade detaljhandelsobligationer. Samtidigt kommer den planerade utfasningen av de skatter på tillfälliga oförutsedda vinster och sektorsskatter som tagits ut sedan 2022, i linje med tidsfristklausulerna, att få en skuldökningseffekt. Den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP beräknas minska något till 73,8 % i slutet av 2025. En försiktig finanspolitik bör bidra till att minska kärninflationen, som ligger långt över unionsgenomsnittet och skulle kunna leda till att konkurrenskraften går förlorad om den kvarstår, och bör även bidra till att den externa ställningen stärks.

(21) Brister i planering och genomförande av budgeten har ökat den expansiva snedvridningen av finanspolitiken och bidragit till de nuvarande makroekonomiska utmaningarna. Det mycket tidiga antagandet av årliga budgetar mellan 2016 och 2023 minskade de makroekonomiska prognosernas och budgetprognosernas tillförlitlighet. Olika regler för budgetflexibilitet och stora budgetreserver möjliggjorde högre diskretionära utgifter. Ad hoc-beslut om utgifter fattades ofta vid slutet av budgetåret eller antogs genom regeringsdekret under året utan adekvat parlamentarisk tillsyn och offentligt samråd, vilket i sin tur ledde till minskad insyn i budgeten. Det nationella finanspolitiska ramverket har inte lett till en försiktigare finanspolitisk inriktning, på grund av brister i utformningen av inhemska finanspolitiska regler, i synnerhet en skuldregel med konjunkturförstärkande egenskaper och det bristande genomförandet av en budgetplanering på medellång sikt, som ytterligare urholkats av de särskilda bestämmelserna i ordningen för ”risktillstånd”. Ofta återkommande och betydande revideringar av de finanspolitiska målen har undergrävt budgetens roll som ankare för marknadsaktörer och ifrågasatt trovärdigheten i de finanspolitiska planerna på medellång sikt. Att basera den finanspolitiska planeringen på medellång sikt på fleråriga utgiftstak, i enlighet med unionens reviderade finanspolitiska regler, kan bidra till att hantera den expansiva snedvridningen av finanspolitiken. Det nationella finanspolitiska rådets effektivitet när det gäller att styra offentliga diskussioner om finanspolitiska frågor begränsas fortfarande av dess mandat och resurser.

(22) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen omfattar återhämtnings- och resiliensplanen ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. Dessa reformer och investeringar förväntas bidra till att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i relevanta landsspecifika rekommendationer. Inom denna snäva tidsram är det viktigt att snabbt gå vidare med ett effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, för att stärka Ungerns konkurrenskraft på lång sikt genom den gröna och den digitala omställningen, samtidigt som social rättvisa säkerställs. För att fullgöra åtagandena i återhämtnings- och resiliensplanen senast i augusti 2026 är det viktigt att Ungern avsevärt påskyndar genomförandet av reformer och investeringar, först och främst genom att snabbt genomföra de åtgärder som krävs för att säkerställa skyddet av unionens ekonomiska intressen. Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt sätt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett egenansvar för ett framgångsrikt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen.

(23) Som en del av halvtidsöversynen av de sammanhållningspolitiska programmen, i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 ([17]), är Ungern skyldigt att se över varje program som får stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden+ (ESF+), Sammanhållningsfonden och Fonden för en rättvis omställning (FRO) senast i mars 2025, med beaktande av bland annat de utmaningar som konstaterades i de landsspecifika rekommendationerna 2024 liksom landets nationella energi- och klimatplan. Denna översyn utgör grunden för den slutgiltiga tilldelningen av unionsmedlen i varje program. Ungern har gjort framsteg i genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen och den europeiska pelaren för sociala rättigheter, men utmaningar kvarstår och betydande sociala och regionala skillnader kvarstår mellan landets minst och mest utvecklade distrikt samt mellan stadsområden och andra områden. Det är mycket viktigt att påskynda genomförandet av sammanhållningspolitiken och stärka den administrativa kapaciteten på lokal och regional nivå. De prioriteringar som överenskommits i programmen är fortfarande relevanta. Det är särskilt viktigt att snabbt genomföra investeringarna i den digitala och den gröna omställningen, inbegripet utveckling av grundläggande digitala färdigheter, företagens digitala omställning, införandet av smarta stadslösningar, naturbaserad

([17]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

teknik och nettonollteknik samt vattenförvaltning samt av de territoriella planerna för en rättvis omställning. Ungern bör också fortsätta att arbeta med integrerad territoriell utveckling i funktionella områden och de minst utvecklade distrikten. Genomförandet av investeringar i social inkludering och fattigdomsminskning, med fokus på barn och de sämst ställda distrikten, samt en övergripande förstärkning av grundläggande färdigheter och förbättrad tillgång till god utbildning för alla och livslångt lärande, förblir en prioriterad fråga. I detta avseende är strukturreformer av utbildningssystemet, bland annat genom att förbättra tillgången till förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet, liksom riktade åtgärder för att ta itu med arbetsmarknadsutmaningar för utsatta grupper och stärka kapaciteten hos arbetsmarknadens parter fortfarande avgörande. Att lösa olösta frågor om nödvändiga villkor och den allmänna villkorlighetsordningen är nödvändigt för att Ungern ska kunna utnyttja de sammanhållningspolitiska medlen fullt ut.

(24) Inom ramen för halvtidsöversynen av de sammanhållningspolitiska programmen bör man ägna särskild uppmärksamhet åt att behovet av att motverka energifattigdom och generationsöverskridande fattigdom genom integrerade insatser, i synnerhet i de minst utvecklade distrikten och kommunerna, samt åt behovet av stärkt styrning och differentiering i strategin för smart specialisering. Ungern skulle kunna utnyttja den europeiska plattformen för strategisk teknik, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 ([18]), för att främja investeringar i deep tech och digital teknik (t.ex. sakernas internet, stordata och artificiell intelligens), ren och resurseffektiv teknik (t.ex. förnybar energi och geotermisk energi) och bioteknik (läkemedel och medicinska produkter) samt investera i färdigheter och kvalifikationer som krävs för att möta efterfrågan på arbetskraft inom dessa sektorer.

(25) Utöver de ekonomiska och sociala effekter som tas upp i planen för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel står Ungern inför flera ytterligare utmaningar med anknytning till företagsklimatet, kompetensnivåer och integration av utsatta grupper på arbetsmarknaden, socialt bistånd och social dialog samt beroendet av ryska fossila bränslen.

(26) Företagsklimatet fortsatte att försämras, främst på grund av ökade statliga ingripanden i ekonomin och frekventa tillfälliga ändringar av regelverket. Ungern uppvisar dåliga resultat när det gäller indikatorer som mäter konkurrenskraften och lagstiftningens kvalitet. Det stora antalet skatter ökade 2024. Under de senaste åren har antalet sektorsspecifika skatter som tas ut från vissa sektorer och företag ökat. Dessa skatter tenderar att finnas inom sektorer där det utländska ägandet är stort (t.ex. detaljhandel, cement, konstruktion och keramiska material), vilket skapar en oproportionerligt stor börda för de berörda företagen och påverkar den inre marknaden. Företag klagar över ojämlik behandling och godtycklighet när myndigheter utför administrativa inspektioner eller beslutar om tillstånd. Den allmänna uppfattningen är att olika statliga insatser används för att tvinga utländska ägare att sälja sina företag, vilket underlättar uppkomsten av offentliga eller statliga marknadsledare på nationell nivå. Regeringen förklarar i allt högre grad att vissa investeringsprojekt är ”strategiska för den nationella ekonomin” för att påskynda och underlätta den administrativa processen. De kriterier som regeringen använder är inte transparenta och kan inte bestridas i domstol. Regeringen fortsätter att använda sin befogenhet för att undanta vissa transaktioner från koncentrationskontroll. Kriterierna för dessa undantag är inte transparenta och det finns inget formellt förfarande för att bestrida dem. Regeringen fortsätter också att i stor utsträckning utnyttja sitt mandat för att utfärda nöddekret inom ordningen för ”risktillstånd”. Många av dessa dekret verkar inte ha att göra med den påtalade nödsituationen, vilket försvagar rättssäkerheten och inkräktar på normal affärsverksamhet.

(27) Trots vissa relevanta initiativ och en hög sysselsättningsgrad totalt sett står vissa utsatta grupper, såsom lågutbildade, romer och personer med funktionsnedsättning, fortfarande inför hinder när det gäller att få tillgång till möjligheter till kompetenshöjning och komma in på arbetsmarknaden. Samma utsatta grupper tenderar också att vara lågpresterande i grundläggande färdigheter i skolan, lämna skolan tidigt, bli arbetslösa eller inaktiva och sällan delta i högre utbildning. Ojämlikheterna har sin grund i hur utbildningssystemet är organiserat, vilket kännetecknas av koncentrationen av socioekonomiskt utsatta elever till vissa skolor. Mellan 2014 och 2022 anslogs betydande belopp av unionens sammanhållningspolitiska medel för att förhindra att ungdomar lämnar skolan i förtid och för att genomföra aktiva arbetsmarknadsåtgärder. Sysselsättningsgraden för lågutbildade och romer ökade betydligt under den perioden men är fortfarande mycket lägre än sysselsättningsgraden totalt sett. Skillnaden i sysselsättning för personer med funktionsnedsättning ligger fortfarande långt över unionsgenomsnittet. Flera sektorer står inför kompetensbrist, vilket gör det svårt för Ungern att ställa om sin ekonomi till en tillväxtmodell med högt mervärde. Andelen personer med akademisk examen är en av de lägsta i unionen, vilket innebär utmaningar när det gäller att tillgodose den växande efterfrågan på högkvalificerad arbetskraft. Arbetslöshetsförmånernas korta varaktighet gör

([18]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), och om ändring av direktiv 2003/87/EG och förordningarna (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

det svårt för människor att delta i omskolning och kompetenshöjning och hitta bättre matchande arbeten som kan förbättra produktiviteten och konkurrenskraften. Antalet utländska arbetstagare har ökat betydligt under de senaste åren, men detta kanske inte helt motsvarar behoven i sektorer med kompetensbrist och brist på arbetskraft.

(28) Under det senaste årtiondet har fattigdomsindikatorerna förbättrats markant i linje med ökningen av sysselsättningsgraden. Den allvarliga materiella och sociala fattigdomen är dock fortfarande bland de högsta i unionen och har förvärrats bland barn, romer och i avlägsna områden. De fattigdomsminskande effekterna av sociala transfereringar har minskat under de senaste åren, även om de fortfarande är jämförbara med andra medlemsstater. Trots den höga inflationen i ekonomin har vissa sociala förmåner, såsom minimiinkomst, familjeförmåner och familjeskatteförmåner, nominellt förblivit oförändrade. Minimiinkomstens och arbetslöshetsersättningens tillräcklighet är en av de lägsta i unionen. Den totala skattebördan för låginkomsttagare och beroendet av mervärdesskatt är hög, vilket i oproportionerligt hög grad påverkar låginkomsttagare i samband med icke-progressiv schablonbeskattning av personliga inkomster. Andelen människor som spenderar mer än 40 % av sin hushållsinkomst på boendet har också ökat på grund av inflation, energi- och bostadsprishöjningar och bristen på riktade stödåtgärder. Att ta itu med dessa utmaningar skulle också bidra till att stödja uppåtgående social konvergens, i linje med kommissionens analys i andra steget som bygger på ramen för social konvergens, som lanserades 2024. I enlighet med artikel 3.3 b i förordning (EU) 2024/1263 ska den europeiska planeringsterminen omfatta kommissionens övervakning av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättning, bland annat genom en ram för identifiering av riskerna för den sociala konvergensen.

(29) Trots vissa förbättringar är den sociala dialogen fortfarande svag och splittrad. Trepartsforumet inom den privata sektorn, som omfattar regeringen, fackföreningar och arbetsgivarorganisationer, har begränsade möjligheter att påverka eller ändra regeringens planer. Den begränsade sociala dialogen försätter arbetstagarna i en utsatt position, bland annat i löneförhandlingar, särskilt inom den offentliga sektorn. Införandet av en särskild anställningsstatus för vissa grupper av offentliganställda har försämrat deras förmåga att försvara sina kollektiva intressen. I vissa fall har det lett till att kollektivavtal har blivit ogiltiga och måste omförhandlas. Åtgärder som att begränsa lärarnas strejkrätt eller avskaffa kollektiva förhandlingar inom hälso- och sjukvårdssektorn har gradvis urholkat arbetstagarnas rättigheter. Den nya lagstiftningen om uppbörd av fackföreningsavgifter inom den offentliga sektorn skulle kunna urholka fackföreningsrepresentationen ytterligare. De relevanta forumen i den offentliga sektorn hade endast ett möte 2023.

(30) Ungern fortsätter att vara starkt beroende av fossila bränslen, och landets ansträngningar för att öka energitryggheten genom att gradvis minska beroendet av rysk import är långsamma. Ungerns andel förnybara energikällor uppgick till 25,7 % 2023, 18 procentenheter under unionsgenomsnittet. Andelen rysk råolja och gasimport uppgick till 64 % respektive 75 % under 2021 respektive 2023. Olja och gas står för två tredjedelar av energiförbrukningen. Ungern har en av de högsta siffrorna i unionen för subventioner till fossila bränslen som andel av BNP på grund av subventionerade energipriser för hushållen.

(31) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och slutsatser om förekomsten av obalanser återspeglas rekommendationerna enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 i rekommendationerna 1, 3 och 4. De åtgärder som avses i rekommendationerna 1 och 4 bidrar till att åtgärda sårbarheter med koppling till externa och offentliga finansieringsbehov och pristryck. De åtgärder som avses i rekommendation 3 bidrar till att hantera sårbarheter med koppling till pristryck.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Ungern att 2024 och 2025 vidta följande åtgärder:

1. Lämna in den medelfristiga finans- och strukturpolitiska planen i tid. I linje med kraven i den reformerade stabilitets- och tillväxtpakten begränsa ökningen av nettoutgifterna ([19]) under 2025 till en nivå som stadigt pressar ned den offentliga skulden så att den bland annat följer en sannolikt nedåtgående bana på medellång sikt och minskar underskottet i de offentliga finanserna i riktning mot fördragets referensvärde på 3 % av BNP. Avveckla krisstödsåtgärderna på energiområdet före uppvärmningssäsongen 2024/2025. Fortsätta med effektiv samordning och klar avgränsning av den makroekonomiska politiken för att säkerställa finanspolitisk och extern hållbarhet. Fasa ut återstående pris- och räntetak för att minska snedvridande effekter och möjliggöra en smidig penningpolitisk transmission. Styra stödåtgärderna

([19]) Enligt artikel 2.2 i förordning (EU) 2024/1263 avses med nettoutgifter: offentliga utgifter efter avdrag för ränteutgifter, diskretionära åtgärder på inkomstsidan, utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

i bostadssektorn till låginkomsthushåll. Stärka budgetramverket på medellång sikt, anpassa utarbetandet av årliga budgetar till budgetåret och begränsa handlingsfriheten vid genomförandet av årliga budgetar.

2. Mot bakgrund av långvariga förseningar avsevärt påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen och återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, så att reformer och investeringar kan slutföras senast i augusti 2026, genom att nödvändiga åtgärder snabbt genomförs för att säkerställa skyddet av unionens ekonomiska intressen och lösa olösta frågor om nödvändiga villkor. Inom ramen för halvtidsöversynen av de sammanhållningspolitiska programmen fortsätta att fokusera på de överenskomna prioriteringarna och vidta åtgärder för att i högre grad motverka fattigdom, i synnerhet energifattigdom och fattigdom i de minst utvecklade distrikten och kommunerna, samt förbättra strategin för smart specialisering, samtidigt som möjligheterna att öka konkurrenskraften med hjälp av den europeiska plattformen för strategisk teknik beaktas.

3. Förbättra regelverket och konkurrensen på marknaderna för produkter och tjänster genom att undvika godtyckliga administrativa insatser och selektiv användning av skräddarsydd lagstiftning som ger otillbörliga fördelar till eller missgynnar specifika företag, genom att systematiskt tillämpa konkurrensgranskning på affärstransaktioner och genom att endast vidta krisåtgärder när det är absolut nödvändigt, i enlighet med principerna för den inre marknaden och rättsstaten. Förbättra tillräckligheten för det sociala biståndet och arbetslöshetsersättningen. Förbättra utbildningsnivåerna och tillgången till effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder, i synnerhet möjligheterna till kompetensutveckling och omskolning för de mest utsatta grupperna, och säkerställa en effektiv social dialog.

4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen, påskynda diversifieringen av gasförsörjningen till icke-ryska källor och fasa ut subventionerna till fossila bränslen.

Utfärdad i Luxemburg den 21 oktober 2024.

På rådets vägnar

NAGY I.

Ordförande